

NÉPLEGYSÉG

BRASOV-BRASSÓ

Szerkesztőség: Str. Arcutatorilor (Dîrbeu) 16, Telefon: 215-17-28
Kiadóhivatal: Piața Gh. Enescu (Rózsa tér) 2, Telefon: 22-69
Kéziratokat nem ösztönk meg. Szerkesztési fogadó óra csütörtökön 10-18 óráig.

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: KURKO GYARMÁS

Bejegyezte a brassói törvényszékben G. II. 1768/1944 szám alatt

Engedélyezte: Cenzura Militară a Preslei sub No. 1437.7.X.1944

Előfizetés egy hónapra 4500 lej

HIRDETÉSI DÍJAK: Kereset hirdetések: Hirdetési oldalon előírás nélkül 800 lej, szívesoldalon előírással 700 lej négyzetcentiméterenként. Gyászjelentés 600 lej négyzetcentiméterenként. Díjak előre fizetendőek. Kiadóh. Gráf. d. c. 8-2. d. u. 3-5.

Kigyulladt a Brassó fölött elterülő Cenk-erdő

A szél miatt komoly veszély fenyegette a közeli városnegyedeket

Natalmas aránu vakrémület lett urrá a közeli népek lakosain — Tűzoltók, katonák és önkéntes jelentkezők sokasága dolgozik a lángoló erdő rész elszigetelésén

(Brassó) Hétfőn este valamivel 8 óra után megdöbbentő kiáltás vonult a városban keresztül: „Eg a Cenk!” Nem sokkal ezután száz és száz megrémült ember visszahangozta a kiáltást, az utcákon csoportok képződtek, minden szem a várost uraló hatalmas erdős hegybőrre irányult.

A Cenk ormán ekkor már tisztán ki-vehető volt a hatalmas tűzvész nyoma. Egyre terjedő vörös fény világította meg a hegyerinc fát s nem sokkal ezután az első lángnyelvek is felsantak. A tűzvész közben gyorsan terjedt fova s egyre nagyobb területet borított be. Bár nyilvánvaló volt, hogy az erdőtűz elsősorban az avarszőnyeget gyújtotta fel és ezen futott lefelé, kétségtelen volt, hogy a város Cenk alatti elterülő uccáit is komoly veszély fenyegetheti. Fokozta a veszélyt, hogy éppen ebben az időpontban meglehetősen erős szél fújt, amely a város felé irányította a lángokat. A város felett már füst terjengett s a szélvész a pernyéket és tüzes zsarútnokot nagy távolságra szórta szét.

Vakrémület a városban

Nyomban a tűzvész felfedezése után a városban vakrémület lett urrá. Különösen közvetlen a Cenk árnya fái alatt, a hegyerinc sziklás meredek oldalán végighúzódó Carmen Sylva, valamint a Cenk sáttárral párhuzamosan haladó Várutca lakói menekültek fejesztetten. Az utcák megteltek holmijaikat hordozó menekülő emberekkel, csomagokkal és butordarabokkal megrakott kékioskikkal, tehergépkocsikkal, bérgepkocsikkal, és kocsikkal. Sokan azért itéltek meg súlyosnak a helyzetet, mivel a városban hosszú hetek óta nagy a vízhiány és így elképzelhető volt, hogy ha a hegyvidéken gyors iramban ereszkedő tűzvész eléri a házakat, nem lehet eredményesen küzdeni ellene.

Miközben a város megtelt futkosó emberekkel, feltűntek az első önkéntes tűzoltók is, akik csákányokkal, lapátokkal, fejszékkel felszerelve csoportosan indultak utnak a Cenk oldalán lefelé, hogy késedelem nélkül hozzálássanak az erdőtűz elszigeteléséhez. Csaknem ugyanabban az időben megérkeztek az első tűzoltó osztagok is, hogy felvegyék a harcot az elemi csapás ellen. Közben felfelé vették a harangokat és megszólaltak a nagy gyárak kürtjei is, segítségül hívva az égő Cenk előlhalászó az embereket.

Mint minden esetben, amikor komoly munkáról van szó, ezúttal is a város öntudatos munkássága volt az, amely elsőnek jelentkezett, hogy segítséget nyújtson. Az elsők között jelentek meg a cementgyári munkások, a CFR tűzoltói, akiket mindjárt nyomon követtek az Astra-üzemek, az IAR repülőgépgyár, a Melrom gyár és a többi nagyobb üzemek tűzoltó osztagai is. Tehergépkocsikon és gyalogszerrel egymás után érkeztek a munkásosztagok. Közben önkéntes jelentkezőkből a helyszíre utabbi utabbi öntösa atokaf áll ottak össze. Az öntudatos dolgozó ezúttal sem habozott és esti pihenőjét nyomban feladta, amikor a közös feladat elvégzéséről volt szó.

A tűzvész színhelyére a hatóságok mozgósították a városban levő katonaságot s távbeszélőn segítséget kértek a szomszédos városok és falvak tűzoltóitól és csendőrségeitől is.

Alig félórával a tűzvész felfedezése után a Cenk oldalán már több száz főt kitevő munkásosztag dolgozott a gyülekező avarréték eltakarításán és az árkolásokon. Megnehezítette a munkálatokat, hogy feljősen leszállt az este és a sötétben a tűzvész több száz méter hosszúságú szabálytalan rajzu határvonalának már a megközelítése is elég nehéz feladat volt. Különösen a felfelé haladó emberek lába alatt álmorduló kövek jelentettek állandó veszélyt. Míg nanfényvél az alágördülő jókora kődarabok ellen főleg az állatok könnyű a védekezés, az erdős hegyvidék sötétben működésén az a veszedelem fenyegetett, hogy ezek a nagy sebességgel hirtelen kődarabok nekiesnek az embereknek. E miatt számos kisebb-nagyobb sebesülés is történt.

Fényszórókkal világították meg az erdőt

A sötétség okozta nehézséget úgy igyekeztek leküzdeni, hogy több fényszórót állítottak be. Ezek azonban csak keveset segítettek, mert a hegy alján levő legso-

tébb szakaszt sem tudták bevilágítani. Mindez azonban nem tántorította el az önkéntes jelentkezőket és késő éjszaka is egyre újabb és újabb csoportok indultak utnak, hogy részt vegyenek az erdőtűz elszigetelésében. Időközben megérkeztek a szomszédos falvakból kivényelt osztagok és katonai különítmények is és ezek nyomban beálltak az oltók soraiba. Prázmár, Szászhermány s a többi községek különítményei szintén kivették részüket ebből a munkából.

A legközvetlenebb veszély a várost a Cenk háta mögött lévő Rakodó részről fenyegette, ahol a kiszáradt fűszőnyegen gyorsan elháruló lángnyelvek vagy száz méternyire megközelítették „Martonfalva” legelső házait. Szerencsére azonban itten a cementgyári önkéntes munkásosztagok gyorsan lecsapáltak a meglehetősen magas, kiszáradt fűvet és árkolással elejét vették a tűz továbbterjedésének.

A Cenk város felé néző oldalán azonban a levélészőnyeg tovább lángolt s a veszélyes „tűzfutók” félelmetes látványát csak a hajnal első sugarai homályosították el. A tűzvész ekkor még nem szűnt meg,

de a Cenk felől már csak az erdőből felemelkedő kékes füstgomolyag látszott.

A tűzvész elfékezésének okát nehéz megállapítani. Egyes tanuallomások szerint valószínűleg gyújtogatásról van szó. Ezt azonban teljes bizonyossággal csak a vizsgálat során lehet majd megállapítani.

Sikerült a veszélyt elhárítani

A Cenkén keletkezett erdőtűz az anyagi káron kívül minden bizonnyal nagy pusztítást végez Brassó büszkeségének természetes szépségében. Ezt azonban csak a tűzvész teljes eloltása után lehet majd pontosan megállapítani. Valószínűnek látszik, hogy a tűz csak a rika és gyülekező fenyőtörzseket hamvasztotta el, míg a bükkerdő nagyjában éppen maradt.

Megfeszített munkával a várost pillanatra fenyegető veszélyt sikerült elhárítani, de a Cenk kigyulladásának napja bizonyára mindenkorra bejegyződik a mai nemzedék emlékezetébe.

Tovább folynak a zavargások Indiában

Megkezdődött a béketervezetek részletes megtárgyalása

Nemzetközi jogvédő törvényszék alakul

(Páris.) Három heti tárgyalás után a békeértekezlet végre elkezdett ahhoz a ponthoz, amikor megkezdheti az egyes békeszerződések és az ezekkel összefüggő kérdések megvitatását. Ezek a tárgyalások tudvalevőleg szűkebb körű bizottságokban folynak le, amelyek már megkezdtek munkálataikat.

Újabb bonyodalom a szavazás körül

A bizottságok előzetes ülésein felvetődött az a kérdés, hogy milyen bizottsági tagoknak legyen szavazati joguk. A kérdést az egyes bizottságok szovjet kiküldöttjei vetették fel, akik kérték, hogy csak azok az államok szavazhassanak, amelyek hadat üzentek az illető országnak. Visszajelölték és Molotov egyaránt a potsdami értekezlet határozataira utaltak, amely szerint Franciaország nem vehet részt a balkáni államokkal való békeközlésben, miután nem viselt hadat ezen államok ellen. Végül azonban elfogadták, hogy Franciaország is résztvegyen a békeszerződések előkészítésénél, de ne legyen szavazati joga a döntések meghozatalánál. Hasonló az Egyesült Államok esete Finnországgal szemben, miután az amerikaiak sohasem üzentek hadat Finnországnak.

Franciaország és Anglia kiküldöttjei a szovjet állásponttal szemben a békeértekezlet ügyrendi szabályzatának harmadik szakaszára hivatkoznak, amely szerint a négy nagyhatalom között nem lehet különbséget tenni. A kérdést egyelőre még nem sikerült elrendezni. A szovjet kiküldöttje nem vett részt a finn békeszerződés politikai és területi bizottságának ülésén. Ezzel szemben Franciaország képviselői minden bizottság munkálatainál jelen voltak.

Hétfőn délelőtt első ízben ült össze az olasz békeszerződés gazdasági bizottsága. Valamivel később kezdtek meg üléseiket a Magyarország és Finnország politikai és területi kérdéseivel foglalkozó bizottságok. A Románia és Bulgária békeszerződésével foglalkozó bizottságok hétfőn délután tartották meg üléseiket.

A bizottságok előzetes ülésein felvetődött az a kérdés, hogy milyen bizottsági tagoknak legyen szavazati joguk. A kérdést az egyes bizottságok szovjet kiküldöttjei vetették fel, akik kérték, hogy csak azok az államok szavazhassanak, amelyek hadat üzentek az illető országnak. Visszajelölték és Molotov egyaránt a potsdami értekezlet határozataira utaltak, amely szerint Franciaország nem vehet részt a balkáni államokkal való békeközlésben, miután nem viselt hadat ezen államok ellen. Végül azonban elfogadták, hogy Franciaország is résztvegyen a békeszerződések előkészítésénél, de ne legyen szavazati joga a döntések meghozatalánál. Hasonló az Egyesült Államok esete Finnországgal szemben, miután az amerikaiak sohasem üzentek hadat Finnországnak.

A bizottságok előzetes ülésein felvetődött az a kérdés, hogy milyen bizottsági tagoknak legyen szavazati joguk. A kérdést az egyes bizottságok szovjet kiküldöttjei vetették fel, akik kérték, hogy csak azok az államok szavazhassanak, amelyek hadat üzentek az illető országnak. Visszajelölték és Molotov egyaránt a potsdami értekezlet határozataira utaltak, amely szerint Franciaország nem vehet részt a balkáni államokkal való békeközlésben, miután nem viselt hadat ezen államok ellen. Végül azonban elfogadták, hogy Franciaország is résztvegyen a békeszerződések előkészítésénél, de ne legyen szavazati joga a döntések meghozatalánál. Hasonló az Egyesült Államok esete Finnországgal szemben, miután az amerikaiak sohasem üzentek hadat Finnországnak.

A bizottságok előzetes ülésein felvetődött az a kérdés, hogy milyen bizottsági tagoknak legyen szavazati joguk. A kérdést az egyes bizottságok szovjet kiküldöttjei vetették fel, akik kérték, hogy csak azok az államok szavazhassanak, amelyek hadat üzentek az illető országnak. Visszajelölték és Molotov egyaránt a potsdami értekezlet határozataira utaltak, amely szerint Franciaország nem vehet részt a balkáni államokkal való békeközlésben, miután nem viselt hadat ezen államok ellen. Végül azonban elfogadták, hogy Franciaország is résztvegyen a békeszerződések előkészítésénél, de ne legyen szavazati joga a döntések meghozatalánál. Hasonló az Egyesült Államok esete Finnországgal szemben, miután az amerikaiak sohasem üzentek hadat Finnországnak.

A bizottságok előzetes ülésein felvetődött az a kérdés, hogy milyen bizottsági tagoknak legyen szavazati joguk. A kérdést az egyes bizottságok szovjet kiküldöttjei vetették fel, akik kérték, hogy csak azok az államok szavazhassanak, amelyek hadat üzentek az illető országnak. Visszajelölték és Molotov egyaránt a potsdami értekezlet határozataira utaltak, amely szerint Franciaország nem vehet részt a balkáni államokkal való békeközlésben, miután nem viselt hadat ezen államok ellen. Végül azonban elfogadták, hogy Franciaország is résztvegyen a békeszerződések előkészítésénél, de ne legyen szavazati joga a döntések meghozatalánál. Hasonló az Egyesült Államok esete Finnországgal szemben, miután az amerikaiak sohasem üzentek hadat Finnországnak.

2000 halott Kalkuttában

(London.) Kalkuttából érkezett jelentések szerint a háromnapos véres zavargások áldozatainak száma meghaladja a kétezeret. A sebesültek számát közel 11 ezerre becsülik.

A hétfői napon egyébként a kedélyek

készített békeszerződés-tervezetet. Elhatározták továbbá, hogy Magyarországot emlékirat benyújtására szólítják fel s szükség esetén a magyar küldöttséget meghívják, hogy adja elő kívánságait.

Az értekezlet teljes ülése kedd délután ül újra össze. Ekkor jár le egyébként a titkárság által megszabott határidő is a külügyminiszterek elkészítette békeszerződések módosító indítványok benyújtására. A teljes ülésen Albánia, Kuba, Mexikó és Perzsia kiküldöttjei ismertették nézeteiket.

Az osztrák küldöttség meghallgatásának időpontját még nem jelölték ki. Gruber osztrák külügyminiszter hétfőn elindult Bécsből a francia főváros felé.

Az emberi jogok védelmében

A Reuter ügynökség híradása szerint a keddi ülésen Ewart ausztráliai kiküldött javaslatot terjeszt elő, amelyben az emberi jogok megvédésére nemzetközi törvényszék felállítását ajánlja. A javaslat szerint minden békeszerződésbe külön cikelyt illesztenének be, amely szerint nemcsak népcsoportok, hanem egyes személyek is panasszal fordulhatnak a felállítandó nemzetközi törvényszékhez. Ez a nemzetközi bíróság a békeszerződések aláírásával egyidejűleg minden alakiaság nélkül nyomban megkezdendő működését.

már lecsillapodtak. A bengali kormány kérésére brit harckocsikat rendeltek ki, amelyek a közel 10 ezer embert számláló rendőrosztagokat támogatják a rend helyreállításában.

Tovább folyik az ellenállás Palesztinában

(London.) A palesztinai zsidó vezető elhatározása értelmében vasárnap érvénybe lépett a „polgári engedetlenség” mozgalma. Ettől a naptól kezdve a zsidók megtagadják minden adófizetést és lemondanak hivatalos állásaikról.

Tel Avivban vasárnap hatalmas arányú tüntetés zajlott le a törvénytelen zsidó bevándorlóknak Ciprus szigetére való száműztetés ellen. A tüntetésen 20 ezer ember vett részt, de komolyabb rendzavarásra nem került sor.

== HIREK ==

A VIZ

illetve a vízhiány ügyében örömmel jelentjük, hogy a Népi Egység minapi cikkeskéjének sikere volt. A brassói Averescu utca már-már szomjan haló, de mindenesetre a végpiskosság határán levő lakosai cikkünk megjelenése óta minden délelőtti ingatottan várják a hatalmas városi öntözőköcsöt, amely a négy elem közül jelenleg legkedvesebbet szállítja nekik. Remélik azonban, hogy ezt a szükségmegoldást csakhamar fel fogja váltani a rendszeres vízszolgáltatás az ujonnan bekapcsolandó — de milyen sürgősen bekapcsolandó! — csúskái vezetékből. S ugyancsak remélik, hogy a városi vízművek a most elfelt teljesen víztelen negyedéért egyetlen lejt sem fognak felszámítani s könyvekben az Averescu utcát már is leirták... Miközben az averescu-utca-beli lélekzavadvá cipelik otthonaikba az éjetmentő nedűt tartalmazó esztréket és kondérokat, nyugtalanul várják a vízművek vezetőségének erre vonatkozó nyilatkozatát.

— Kesselring tábornok az olasz néptörvényszék előtt. A napokban kezdődik meg a háborús büntös Kesselring repülő-tábornagy póré. A pört az olasz néptörvényszék előtt tárgyalják le, mivel Kesselring vezette azokat a német csapatokat, amelyek az Olaszországban partraszálló szövetségesek ellen harcoltak. Ő volt az értelmi szerzője annak a Civitella városbeli mészárlásnak is, amelyenél 7500 férfi, nő és gyermek vesztette életét.

— A MNSZ pütkérci szervezete augusztus 25-én, vasárnap délután 4 órakor évi rendes közgyűlést tart Jakab János megyei elnök és Fodor István központi végrehajtóbizottsági tag részvételével.

— A brassói magántisztviselők szakszervezete augusztus 21-én, szerdán délután 6 órakor a Cenk alatti testnevelési pályán közgyűlést tart. Augusztus 23-ika jelentőségének méltatása, az étköz és egyéb jóléti intézmények megtárgyalása lesz napirenden. Minden szakszervezeti tag vegyen részt a közgyűlésen!

— A MNSZ bácsfai uszervezete augusztus 24-én, szombaton este 7 órakor tartja évi tiszújító közgyűlését. A gyűlésen Jakab János megyei elnök és Fodor István, a központi végrehajtóbizottsági tag is részt vett.

— Ivóvízhiány Udvarhelyen. Udvarhely lakosságát sokáig foglalkoztatta a szárazság következtében beállott vízhiány. A könnyen veszélyessé válható ivóvízhiányon azonban hamarosan segítt a város vezetősége. Az összes kutakat szakemberekkel vizsgálattatva felül és fokozott figyelmet szentelt a közutak tisztántartására is. Az ivóvízhiány enyhítésére igénybevétték a szombathelyi szke-borvizforrást is, amelynek vizét minden nap reggel szekér hordja szét a városban. Tervek vannak a város vízvezetékhalozatának kiépítésére.

— Erdőtűz Gyergyóban. A nagy szárazság következtében Békás körül az erdőségeken tűz támadt. Emberemlékezet óta nem emlékeznek ehhez hasonló arányú tüzre. A tűz a Tylkos-tó környékét nem veszélyezteti.

— Bibliai zenés dráma Sepsi-szentgyörgyön. A szentgyörgyi római kat. egyházközség rendezésében nagy siker mellett mutatták be többszöri előadásban a „Jairus leánya” című bibliai zenés drámát. Játékkukkal különösen ki-tűntették magukat Miske Sándor, dr. Ferenczy Mihályné, Hervay József és Elephánt József. Az előadás jövedelmét az egyházi iskolának felszerelésére fordították. Az előadás megemlékezéséből befolyó összeget a MNSZ szülőotthonának javára fordították.

Brassói mozgó műsora: Aro: A váls. — Astra: A törvényes szerető. — Capitol: Hypolit a lakáj (magyar film). — Corso: Álomkeringő (magyar film). — Lumina: Mindenekelőtt. — Redut: A 18.000 számú sorsjegy. — Scala: Viva Villa.

Páratlan munkateljesítményről számolt be közgyűlésén a brassói „Törekvés” munkásdalárda

(Brassó) Az első munkásdalárda és műkedvelő csoport közel negyven éve 1907-ben alakult meg Brassóban és a kezdeti idők nehézségei közt kisebb-nagyobb megszakításokkal 1914-ig működött. A háború befejezése után 1920-ban újabb munkás műkedvelő csoport szerveződik és ebből alakul ki a Munkásdalárda, amely 1925-ben felvette a „Törekvés” nevet. Őt évre rá telket vesz, és két év múlva már felépíti mai emeletes székházát. Az egyesület szép eredménnyel működik 1940-ig, mikor az Antonescu-rendszertől elszakadva elvész.

A betiltás idejéig

a „Törekvés” Munkásdalárda fogalommal világ Brassóban és messzi vidéken, mint amely nagyszerű előadások rendezésén túl különleges nevelő munkát végez tagjai művelődése érdekében. Messze híres egységes szellem, fegyver és kiemelkedő színvonalú rendezvények az eredmény. Színjátékos csoportja műsorán nagyon jó előadásban világirodalmi remekket találhatunk. Erősek gyűjteményt tesznek ki a több mint száz előadás fahasza. Gazdag színű és kottatára brassói és munkásviszonylatban kimagasló jelentőségű. Tavaly, mikor a négy évi kényszerű hallgatás után az ismét működő „Törekvés” közgyűlést tartott, nevezetesen művelődési eseményt jelentett, ez a tény Brassó életében.

A második év

munkájának eredményéről a MNSZ, a R. M. S. B., a Magyar Népi Dalárda és az „Encián” vezetőknek jelentésében most számolt be a „Törekvés” vezetősége, augusztus 17-én tartott közgyűlésén. Az eddig elért legnagyobb teljesítmény jellem-

zi a felszabadulás utáni második év munkáját. Összesen 34 előadás — kétszer annyi, mint az előző évben — városi roham-munka eredmény. A dalárda rendre segítette énekszámát a testveregyesületek rendezvényeinek műsorát. A második éve alakult és máris kitűnő zenekar szünt. Több mint két és fél millió fejt juttattak az egyesület tagjainak áldozatkész-sége révén szociális közölközre. A Magyar Segélyező Bizottság részére juttatott másfélmillió adománya harmadik helyen áll az országos eredmények között.

Az egyesület énekkarának 80 nő és 66 férfi tagja van, zenekara 24 tagból áll. A pártotagok száma 790. Ezeknek anyag- hozzájárulása nagy mértékben segíti az egyesület közművelő munkáját. A pénztári jelentés egyenlege 8.000.000 lej és ennek kerek 30 százalékát juttatták szociális célokra.

A közgyűlésen elhangzott jelentések e kiragadott számadatai beszédes bizonyítéka annak, hogy a „Törekvés” olyan munkásszervezet, amely szellemével és teljesítményével kimagasló példát. Messze túlhaladja a helyi jelentőség határait. Bárna tanítómestere lehet az egyesületi közművelő munkának országsszerte.

A régi vezetőségnek

megérdemelten szavaztak köszönetet a példatadó vezetői munkájáért és ezt meg- erősítették azzal, hogy a régi vezetőket kevés változtatással újra választották a következő év munkájának irányításra. Az új vezetőség tagjai lettek: Kerekes Mór elnök, Fülöp Endre ügyvezető elnök, Kerekes József zenekari elnök, Mosoiu Simion alelnök, Kerekes Ernő, Miklós István, Anca Irén titkárok, Gál Agoston és Fülöp Endréné jegyzők, Ilyés Lajos pénz-

Hargita-fürdő

*

(Hargita-fürdő) A Székelyföld legrégibb és gyógyhatásában legértékesebb fürdő- és üdülőhelyei közé tartozik a Hargita déli lejtőjén épült Hargita-fürdő. Nem várják minden kényelemmel berendezett villák a vendégeket, csak egyszerű de tiszta lakások, székely vendégszeretet, pihenést biztosító csend és nyugalom.

Aki Hargita-fürdőre jön, az nem is a modern, kifinomult életstílusát keresi, hanem a gyógyulást. Az 1400 méterre fekvő ősfenyvesek között épült fürdő- hely levegője rendkívül gyógyhatású a bazedovos megbetegedések esetében.

Vannak a fürdőhelynek egyéb nevezetességei is: szabadon levő és kis faházikóba épített kénegedörök pedig a reumatis- mus fájdalmakat gyógyítják. A Vallató ne- vű hideg fürdő felől a meleg napokon é- lenk zaj hallatszik. Az ország legmagasab- ban fekvő hideg gyógyfürdője ez. Idegba- josok részére javallják az orvosok. Nevét a 6,5 fokos hideg víztől nyerte. Olyan hideg, hogy kinnváltásra is megfelelő. De nem is lehet egy-két percnél tovább tar- tozkodni benne.

A fürdőhely keleti végében találjuk a meleg kén és vasas összetételű reumatikus gyógyfürdőt. Az épülettől lejjebb né- hány lépésre fakad a híres Hargita-für- dő szeme, amely csodálatos gyógyhatású a legkülönbözőbb szemhajoknál. A fel- soroltakon kívül mintegy féltucat külön- böző összetételű borvizforrás egészíti ki az

üdülőhely nevezetességeit.

Hargita-fürdő mint üdülő és gyógyha- tású hely ismeretes volt már az erdélyi fejedelmek korában is. Már Apór erdélyi fejedelmének idejében udvari fürdőhely volt.

A második világháború megelőző évé- ben a fürdőhely fejlődése nagy lendüle- tet nyert. A Tolvajosi tétől felvezető erdei utat kiépítették, hengerelt kőburkol- talt látták el, úgy, hogy az eddig szinte járhatatlan erdei kocsutól gépkocsival járható műút lett. Terve vették a fürd- őhely kiépítését állami támogatással, a- melynek első látható jelei a műútton kívül az Uz Bencez turisztaház, a volt katonatisz- ti, most Bolyai Tudományegyetem hata- ras emeletes köépülete, valamint a hábo- ru miatt félbemaradt emeletes turisztahá- zoda.

A fürdőhely látogatottsága nyár elején mérsékelt volt, míg most az utaszezonban nagyarányú érdeklődés nyilvánul meg különösen Udvarhely, valamint Brassó, Kolozsvár, Söt Bukarest részéről is.

Hargita-fürdő ma hangos a magyar be- szédű, a cigányzenétől és a jókedvtől. Különösen hétfőn és vasárnaponként, a mikor a távoli vidékek kirándulói teher- gépkocsikon keresik fel a páratlan fekv- esü üdülőtelepet.

Hargita-fürdőre kedd és péntek kivéte- lével naponta jár autóbussz Csikszere- dára és Udvarhely felől a vonatatlakozá- sokhoz. A fürdőhely szoba és ellátási árai mérsékelték.

— Felszentelték az aranyos- gyéresi református templomot. Nagy ünnepséggel szentelték fel az elmu- t vasárnap Váshárhely János erdélyi refor- mátus püspök jelenlétében Aranygyéres újépített református templomát. A há- boruban súlyosan megrongálódott templom- ot az egyházközség nagy áldozatkész- séggel s közel egy évig tartó munkával rendbehozta, úgy, hogy az ősi templomot ismét átadhatták rendeltetésének.

— Tilos a kiflik, zsemlekész- sítésmények készítése és forga- lombahozatala. A közTársaság a-

táros, Németh János, Paizs Árpád ellen- örök, Gál Gyula, és Szász D. költőáro- sok, Fülöp Lajos, Kovács Ferenc könyv- tárosok, Balázs J. és Koch Gyula gazdák, Zöld A., Sipos Odón, és Havlin József zászlótartók, ezenkívül a dalár és zenekar női és férfi vezetőségi tagjai. Tizenkét több mint tíz éve működő dalostestvér ré- szére jelképes aranylantt osztottak ki. — Tiszteletbeli elnökké választották Pozsony Gyula, Pongrácz F. és Orbán Gyulát, örökös tiszteletbeli tagokká pedig: Szabó Béni, Elekcs Endre, Szabó Zoltán dr., Gyártás Pál, és Buzás Antal más dafegy- sületekben működő dalostestvéreket.

A „Törekvés” Munkásdalárdát a beszám- olók elhangzása után a MNSZ nevében Pozsár András, a RMSB nevében Szabó Béni és Elekcs Endre, a Magyar Népi Da- lárda nevében Kónya József, az Encián Testnevelési Egyesület nevében Ördögfi József, a brassói nyomdász-szindikátus ne- vében pedig Paál András, az intézmények elnökei köszöntöttek. A közgyűlést társas összejövetel követte olyan röglönzött mű- sorszámokkal, amelyek akármelyik na- gyobb szabású előadás díszére válhattak volna.

Művészet és Művelődés

Feltárlják a széki freskókat

(Szék) A szolnokdombokamegyei „Szék” közeg reformtusi templomának helyre- állítási munkálatai során Kós Károly épít- tézmérnök a vakolat alatt nagyterjedí- mű és mindeztideig ismeretlen középkori falfestmény jelenlétét állapította meg. Az eddigi megállapítások szerint valószínű- lag a XIII-ik századból származó freskó csodálatos épségben maradt meg és az erdélyi magyar művelődés páratlan em- léke.

A széki freskó felfedezésének híre a Magyar Népi Szövetség országos közmű- velődési bizottságában Balogh Edgár el- nöklésével megbeszélések folytak, melyek eredményeként szakemberekből álló bi- zottság szűk ki a jövő hét kedjén Szék közsébe, hogy ott a felfedezett freskó szakszerű feltárlását elvégezze. A bizot- tságban résztvesz Kós Károly építészmér- nökön kívül Kőpeczi Sebestyén József egyetemi könyvtári tisztviselő, a jeles mu- zeumi szakértő, továbbá Entz Géza és László Gyula egyetemi tanárok, valamint ifjabb Kós Károly egyetemi tanársegéd. A feltárlási munkálatokban a Móricz Zsig- Kollégium diákjai és a széki fiatalok vesz- nek részt, a műveletekhez szükséges na- gyobb mennyiségű kenyérlelet és tojás- fehérjét pedig az áldozatkész széki lakos- ság szolgáltatja.

A freskó helyreállítási munkálataihoz szükséges összegeket, nemkülönben a mű- történeti szempontból szükséges fénykép- felvételekhez szükséges anyagi fedezetét a MNSZ közművelődési bizottsága aján- lotta fel.

A könyvnapok során

Nagyváradon augusztus 15, 16 és 17- én került a Könyv a vásárlóközség elé. A váradai könyvkereskedők teljes erővel készültek a könyvnapokra, hogy méltó keretben mutassák be a második beke- vő gazdag termést. Nyolc sátrat állítanak fel a városban és a könyveket szokás szer- int 33 százalékkal olcsóbban árultották.

De a könyvek még így is túlságos drá- gák ahhoz, hogy a kevés keresetű em- berek vásároljanak. A betűszomsz mun- kástömegek és értelmiségiek a köz- és munkáskönyvtárakban elégítik ki olvasá- si vágyukat s így a váradai könyvnapok sikere is inkább erkölcsi. Az új olvasó- megek érdeklődésében csúcsosodik ki in- kább, mint a vásárlási forgalomban.

A váradai könyvnapok egyik érdekessé- ge, hogy a sátrakban olyan magyarorszá- gi könyvtermékek is találhatók voltak, a melyek más erdélyi városok könyvnapja- in nem szerepeltek. Ugyanis a váradai könyvkereskedők elsőnek juttatták a ma- gyarországi könyvpiac termékeihez.

A belügyminiszter utasítása alapján

Csikban is folynak a választási előkészületek

(Gyergyószentmiklósi.) Csik új megyefőnöke, Kacsó Márton értekezletre hívta össze Csikvármegye 65 községének bíráit, jegyzőit és 4 főszolgabíróját a közelgő választások előkészítése ügyében. A kapott utmutatások alapján a gyergyószentmiklósi járás főszolgabírója, Niszly Béla ellenőrzése mellett a gyergyói járás mind a 11 községében azonnal kezdetét vette a választási névjegyzékek összeállítására.

A választási névjegyzékbe

beírandó betűrendben minden román állampolgár, férfi és nő, aki a 21. életévét betöltötte, 21 évesnek tekintendő mindazok, akik 1946 szeptember 15-éig nap szerint a 21. életévét betöltötték. A választási névjegyzékek összeállítására hivatalból, vagy a jogosultak kérése alapján történik. A hivatalból történő összeállításához a hatóságoknak támpontul szolgálhatnak a népmozgalmi nyilvántartó lapok, állampolgársági lajstromok, adófőkönnyvek, kivétési lajstromok és anvakönyvek. A kérések alapján történő beírásoknál a jogosult személy-azonosságát igazoló iratai is felmutatandók. A katonai szolgálatot teljesítő állampolgárok katonai szolgálatuk ideje alatt választói jellel a helyükben bírnak, melyben katonai alakulatuk állandó, vagy ideiglenes állomáshelye van, még abban az esetben is, ha lakhelyükön a választási névjegyzékbe felvették őket. 20 nappal közzéadás után a választási névjegyzékek a vármegyei választási irodának adandók át.

A most megjelent

végrehajtási, választási utasítások előírják, hogy nem rendelkeznek választói joggal azok, akik román állampolgárságukat honosítás után szereztek meg, ha annak megszerzésétől 6 év még nem telt el. Továbbá nem szavazhatnak azok, akik bírói felügyelet alá vannak helyezve, az 1877. évi 20. tc. alapján gondnokság alatt állnak, a csödbe jutottak. A nagyközönség által már ismert méltatlansági eseteken kívül nem szavazhatnak még, akik Északkeletben a Horthi-uralom ideje alatt vezértitkári, megyefőnöki, rendőrnöki, polgármesteri tisztséget töltöttek be.

Feltétlenül szavazati joguk van azoknak, akiket üldöztek, elítéltek, vagy internáltak demokratikus véleményükről, vagy cselekedetükről és azoknak, akiket a magyar vagy német hatóságok politikai vétség miatt ítéltek el, még ha ezek másrészt minősítették is a vétséget. A szavazati joguk gyakorlására méltatlanok nem fejtethetnek ki politikai propagandát s a választással kapcsolatban semmilyen jelölő lista mellett vagy ellen, nem befolyásolhatják a választásokat.

Itt jegyezzük meg, július 18-iki számunkban tévesen közöltük, hogy akik 1940 szeptember 6 és 1944 augusztus 23 között községi bírói tisztséget töltöttek be, nem rendelkezhetnek szavazati joggal. A választási törvény szerint a közigazgatási vezető állásokat betöltő említett személyek közül a községi bírák nem szerepelnek. Tehát pusztán az az ok, hogy a fentebb említett időben valaki községi bíró volt, nem vonhatja maga után a szavazati jog megvonását.

A kormány végrehajtási utasítása

a következő büntető rendelkezéseket alkalmazza: Azon községi bírók és jegyzők, valamint polgármesterek, akik a törvényben előírt kötelezettségük teljesítését elhanyagolják, azokat, akik hamis név alatt vagy nem létező jogok alapján megkísérik választási igazolványok szerzését és azokat, akik a törvényben előírt méltatlansági, vagy tehetetlenségi okokat eltitkolják, továbbá azokat a bírákat, vagy közigazgatási tisztviselőket, akik választási igazolványokat adnak ki olyan személyek részére, akik a választási névjegyzékbe nem tartoznak, vagy rosszhiszeműen kihagyják a választási névjegyzékből választásra jogosultakat, vagy megtagadják a választási igazolványok kiadását azoknak, akik a választási névjegyzékbe fel vannak véve, azokat, akik nem a lakhelyük sze-

Vasvári Aladár brassói rk. főesperes

„Csak a MNSZ utján oldhatók meg a magyarság kérdései“

(Brassó) Vasárnap, folyó hó 18-án ben-sőséges keretek között bucsuzott a Brassó-boányai román. kat. egyházközség szerezett lelkészétől, Antal Józseftől, akit Márton Áron püspök a csikszeredei katolikus egyház élére, plébánosként nevezett ki. A délelőtti szentmise után a kápolna előadótermében társasbédén jelentek meg közelebbi munkatársai, barátai és hívei.

A pohárköszöntők során Vasvári Aladár római katolikus főesperes meleg hangon bucsuztatta távozó lelkészarsát,

Beszéde során kitért a magyarság mai feladataira is. Felhívta a jelenlevők figyelmét a Magyar Népi Szövetség munkásságára, mert csak ennek útján oldhatók meg iskolai, egyházi, és népi vonatkozású kérdéseink.

A MNSZ brassóvárosi szervezete nevében Pozsár András városi elnök bucsuzott Antal Józseftől, kérve, hogy új állomáshelyén a régi buzgalommal munkálkodjék a köztért. A boányai hívek részéről Molnár testvér, az egyházi vezetőség részéről Elek Endre könyv- és papir-

kereskedő, majd Szabó Zoltán dr. főorvos emelték ki a távozó emberbaráti munkásságát, társadalmi tevékenységét s az egyházának, valamint a magyarság közös ügyének a vezetésében kifejtett buzgó munkásságát. Ezután Szabó Béni szücsmester beszélt, méltatva Antal József érdemeit. A nők részéről Dánielné Bodó Pirooska, a kápláni kar nevében pedig Bertalan Balázs káplán bucsuztatták a lelkész távozását. A távozó Antal József lelkész. A mindvégig barátságos hangulatú ebéd a késő délutáni órákban ért véget.

Felavatták a brassói kisiparosság székházát

Iparosított, kiállítási csarnok és agglomeráció céljait fogja szolgálni a most megszerzett épület

(Brassó) Bensőséges összejövetel keretében avatták fel vasárnap délelőtt a brassói kisiparosság szövetségének kiállítási csarnokát és székházát.

Az avatáson résztvevő kisiparosok előtt Hettmann Antal először román, majd pedig magyar nyelven méltatta a székház jelentőségét. Elmondotta, hogy a brassói iparosmesterek negyven éves óhaja teljesült a székház és kiállítási csarnok céljait szolgáló épülettömb megvásárlásával. Ismertette a megvásárlás körülményeit, kiemelve a város demokrata polgármesterének és megyefőnökének, valamint Zaharia ezredes közigazgatási vezérlegyező, a Nemzeti Néppárt elnökének értékes támogatását. Aldozathozátalra hívta fel a kisiparosságot s utalt arra, hogy az épület birtokbavétele lehetőséget nyújt a kisiparos agglomeráció megteremtésére.

A MNSZ ndvőzlete

A következő felszólaló Ciohanu kisiparos volt, aki figyelemztette a jelenlevőket, hogy a kisiparosság milyen sokat köszön-

het a demokratikus Groza kormánynak, amely szíven viseli a dolgozó réteg sorsát. Jakab János a MNSZ nevében üdvözölte az összejövetelt. Utalt a brassói kisiparosság gazdag múltjára, majd a különböző nemzetiségű kisiparosok összhangjának szükségességéről és a kézműipar jelentőségéről beszélt.

Jakab János maganyelvű beszéde után Ciohanu kisiparos szólalt fel és hangsúlyozta, hogy a brassói kisiparosság régi óhaja a saját tulajdonukat képező székház megteremtése. Kiemelte Zaharia ezredesnek, a Nemzeti Néppárt helybeli elnökének az érdemeit, majd bejelentette, hogy az augusztus 23-iki történelmi évforduló alkalmával a megyei kisiparosság a székház épületében kiállítást rendez, amelynek sikere minden iparos érdeke.

Déltőlán kerül ünnepség

Bíró, a kisiparosok szövetségének alelnöke felolvasta magyar nyelven a gyengédkő Todor elnöknek a székházavatató közönséghez írott levelét, majd kitért a

kisiparosság feladataira.

Végül a Nemzeti Néppárt részéről Franz József ezredes intézett beszédet az egybegyűltekhöz.

Déltőlán a kisiparosság kerti ünnepséget rendezett a székház udvarán.

A brassói kisiparosság új otthona eredetileg kiállítási csarnoknak készült és a telek, ahol a hatalmas befogadóképességű csarnok és a szárnyépületek állnak, jelenleg a brassói pénzügyi tisztviselők tulajdona. Minthogy azonban a pénzügyi tisztviselők tervbe vett otthona számára ez a telek túlságosan központi és zajos fekvésénél fogva nem felel meg, valószínűleg a kisiparosság a várostól a maga számára igényelt városzéli telkét fogja átadni és ennek ellenében megszerezni majd az otthon telkének tulajdonjogát is.

A város szívében a Kut utcai római katolikus sírkert mellett lévő kiállítási csarnok megszerzésével ez a közhasznú épület a nagymultu kisiparos testület kezébe került. Ez minden bizonnyal hozzájárul a város további ipari fellendüléséhez.

Megalakult a Romániai Magyar Gazdasági Tanács udvarhelyi szervezete

Kacsó Sándor a MNSZ alelnöke is részt vett a gyűlésen

(Székelyudvarhely, a N. E. tudósítójától.) Az elmúlt héten tartotta alakuló közgyűlését a székelyudvarhelyi város háza díszes tanácstermében a Romániai Magyar Gazdasági tanács udvarhelyi szervezete. Az alakuló gyűlésen résztvevők Kacsó Sándor, a MNSZ országos alelnöke is, valamint a megyei gazdakörök, vállalatok, iparosok és kereskedők kiküldöttei.

Szacsavay Domokos az EMGE udvarhelyi szervezete vezetőjének megnyitó szavai után Benedek Pál bányamérnök emelkedett szólásra. Beszédében részletesen ismertette a ROMAGAT rendeltetését és célkitűzéseit. A ROMAGAT a romániai magyarság gazdasági sérelmeit igyekszik orvosolni a kormány segítségével. Elősegíti a gazdasági fejlődést és igyekszik a magyar gazdasági életet egybekapcsolni a román gazdasági élettel. Iparokodik a székelyföld iparosításának lehetőségeit megteremteni és tevékenyen hozzájárul a székelység gazdasági megerősítéséhez. A ROMAGAT politikamentes gazdasági szervezet, melynek minden magyar tagja lehet.

A bányamérnök beszéde után több hozzászólás következett, majd Kacsó Sándor beszélt. Rámutatott azokra a vádakra, melyek a MNSZ-t érték és az egyenjogúságot kivívott harc további folytatására buzdított a teljes egyenjogúság kivívásáért.

Ezután a vezetőséget választották meg. Elnök: Szakács Miklós, alelnökök: Bíró Gábor, Pap Domokos, Dr. Váró György. Választmányi tagok: Ifj. Jakab Gyula,

Orbai János dr., Szakács József, Dénes János, Kun Ádám, Vitán Zoltán, Markon Dezső, Szacsavay Domokos, Simó András, Orosz Károly, Geréb Márton, Balázs Albert, Dr. Gyárfás Pálné, Hadnagy Károly dr., Nagy Lajos dr. A közgyűlés a jelölteket egyhangulag elfogadta.

A gyűlés után a megjelent gazdákkal Kacsó Sándor hosszabb baráti beszélgetést folytatott.

A MNSZ és a többi demokratikus párt eljárása folytán újból letartóztat-ták a lövétei gyilkosokat

(Lövéte, a N. E. tudósítójától.) Balázs Pál demokrata harcos meggyilkolásának körülménye még mindig igazolomban tartja a székelyföldi megyék demokratá magyarságát. Az elmúlt héten érkezett jelentések alapján a székelyudvarhelyi demokratikus pártok tudomást szereztek arról, hogy a három főcinkost a brassói törvényszék szabadlára helyezte és alighogy Lövéte érkezett, újra megkezdtek a reakciós munkát. Uszítottak, lázítottak a demokrácia ellen. Az udvarhelyi demokrata pártok azonnal eljártak az illetékes helyeken s a letartóztatást fogadtatni, a három bujtogatót, Bence Rezsőt, Lázár Jánost és András Mátyást a székelyudvarhelyi ügyészség fogházába szállították. Hírek szerint a három reakciós bérnyilkos kisbabadításában a brassói reakciós körök játszottak közre.

rint illetékes választási kerületől szerez-ték be vagy próbálják beszerezni választási cédulájukat, egy hónaptól egy évig terjedő elzárással és 100.000 lejtől 500 ezer lejtig terjedő pénzbüntetéssel sújtottak. Büntetés, büntetés, büntetés, büntetés és a választási törvényben foglalt kihá-

sok elkövetőinek elősegítői ugyanugy büntetettek, mint maguk az elkövetők. Ezen új miniszteri utasítások alapján készülnék a gyergyói járás területén a választási adminisztratív előkészületek, hogy valóban szabad és tiszta választások legyenek a demokratikus Romániában.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.